

Speech Diederik Samsom – Politieke Ledenraad zaterdag 22 september 2012

Partijgenoten!

Campagnevoeren, campagnevoeren, campagnevoeren. Met die drie woorden sloot ik mijn speech op het congres eind juni af.

En, dames en heren, we hebben campagne gevoerd!

Daar – in de snikhete Central Studio's in Utrecht - legden we gezamenlijk de basis voor een fantastische campagne. Een campagne die heeft laten zien dat we door samen de schouders eronder te zetten, het onmogelijk geachte konden bereiken.

Want velen hielden het voor onmogelijk.

Velen geloofden niet dat Nederland in zo korte tijd zou terugkeren naar een politiek die mensen niet naar de mond praat, maar eerlijk vertelt dat moeilijke tijden lastige keuzes vergen.

Velen hadden niet verwacht dat optimisme zo snel in de plaats zou kunnen komen van de somberheid van de afgelopen twee jaar.

Velen waren bang dat in deze tijden eigenbelang zou prevaleren boven samen sterker worden.

De Partij van de Arbeid, nee: jullie hebben laten zien dat het mogelijk is. En daarom kan en wil ik niets anders doen dan daarvoor een diepe buiging maken.

Een diepe buiging voor al die duizenden vrijwilligers, die bij nacht en ontij de kurk vormden waarop deze campagne kon drijven.

In Utrecht, waar op 14 juni onze campagne begon met een handvol mensen in de Winkel van Sinkel en waar op 8 september ik voor het laatst de straat op ging in een massale optocht van rode shirts, rozen en enthousiasme.

In Heerlen, waar ik met talloze partijgenoten, onze vrienden van de SPD Aachen en met de premier van Nordrhein Westfalen – Hannelore Kraft – een prachtige middag heb beleefd waarin we Heerlen rood kleurden.

In Drachten, waar ik op de zondag voor de verkiezingen een afgeladen theater De Lawei mocht toespreken op de fantastische verkiezingsavond van de drie Noordelijke PvdA-gewesten.

En natuurlijk in Assen, Middelburg, Breda, Amsterdam, Rotterdam, Alkmaar, Hoogeveen, Leusden en op die talloze andere plekken waar ik in de afgelopen maanden ben geweest.

Maar vooral ook een diepe buiging voor de vrijwilligers van PvdA-afdelingen waar niet iedere week een kandidaat-Kamerlid of een andere prominent opdook om te canvassen of rozen uit te delen. Want ook daar werkten al die vrijwilligers in de afgelopen maanden iedere dag voor iedere stem.

Tegen hen zeg ik: dit is uw winst. Bedankt, bedankt, bedankt.

Partijgenoten,

Maar nu komt de volgende fase.

Nu de verkiezingen achter de rug zijn, de mist van de campagne is opgetrokken en de kaarten in ons politieke bestel opnieuw zijn geschud, blijft er voor de politiek als geheel maar één moeilijke, maar heldere opdracht over.

Met kracht en vertrouwen samen werken aan herstel.

En laat dat juist die opdracht de meest cruciale zin uit de troonrede van afgelopen dinsdag zijn. Nederland heeft dringend behoefte aan een politiek die elkaar de hand reikt, verschillen overbruggt en die samenwerkt voor een sterker en socialer Nederland.

Deze tijd vraagt niet om polarisatie maar om verbondenheid.

Geen verdeeldheid, maar eenheid.

Geen mensen naar de mond praten, maar eerlijk vertellen welke moeilijke beslissingen er voor ons liggen.

Die nieuwe en eerlijke politiek, dat is waar ik voor sta.

En om die nieuwe politiek gestalte te geven, zal allereerst de uitkomst van de verkiezingen op waarde moeten worden geschat. Twee partijen wonnen flink - de PvdA en de VVD – en werden daarmee de grootste fracties en de grootste winnaars.

Twee partijen met nogal verschillende politieke visies maar met een gedeeld gevoel van urgentie en verantwoordelijkheidsbesef over de noodzaak dit land snel een stabiel kabinet te bezorgen.

Dat gevoel van urgentie en de nieuwe samenstelling van de Kamer hebben de inzet van de PvdA bepaald in de gesprekken met verkenner Kamp.

De PvdA heeft gezien de uitslag van de verkiezingen geadviseerd tot een onderzoek op zo kort mogelijke termijn naar een kabinet waarvan VVD en PvdA de kern vormen als grootste fracties en grootste winnaars.

En uit de verkenningronde vorige week vrijdag bleek dat die inzet breed gedragen werd, ook door fracties die in eerste instantie niet van plan zijn om mee te doen aan een coalitie.

Er werden wel andere opties genoemd, maar die werden vervolgens door mogelijke deelnemers aan die andere opties weer uitgesloten. CDA zag in die opties geen rol voor zichzelf en D66 noemde de kans om tot overeenstemming te komen over een coalitie van SP, PvdA, D66 en CDA, nagenoeg nul.

Je kunt lang spelletjes spelen, om elkaar heen draaien, afwachten en in de loopgraven blijven zitten en zo de onmacht van Den Haag nog eens uitgebreid etaleren. Je kunt ook doen wat kiezers van ons mogen verwachten, namelijk onze verantwoordelijkheid nemen en een regering maken die dit land sterker en socialer uit de crisis halen en dat is wat ik wil doen

Over wat kiezers van ons verwachten is de afgelopen week veel gezegd.

Ik heb de afgelopen maanden talloze kiezers gesproken, allemaal met hun eigen wensen. Maar ik heb bij het bepalen van de urgentie van onze opdracht vooral een groepje kiezers voor ogen dat ik in juni sprak in het Soesterkwartier in Amersfoort, toen we daar deur voor deur gingen in het kader van de campagne

Achttien deuren achter elkaar. Achttien deuren lang werd mij te verstaan gegeven dat ze niet op links gingen stemmen. Dat ze niet op rechts gingen stemmen.

Maar dat ze helemaal niet meer gingen stemmen. Ze hadden het gehad met de politiek in Den Haag, die inmiddels elke twee jaar aan het vragen was wat ze nu weer van de kiezer wilde en dat vervolgens niet kon leveren omdat de vraag binnen twee jaar opnieuw moest worden gesteld.

18 deuren van politiek cynisme. Met reden. Die heb ik voor ogen dezer dagen. Ik wil over een paar jaar terug naar die straat, aanbellen en de bewoners recht in de ogen kijken. Geen spelletjes, geen loze beloftes, geen partijbelang boven alles, maar doen wat nodig is..

Voor hen, voor al die anderen die willen dat we problemen aanpakken. Voor een ieder die wil dat we dit land sterker en socialer maken. En dat gaan we doen ook

Daar gaan de nu mee beginnen. Met de onderhandelingen over een nieuw kabinet. En daarbij ben ik verheugd dat Wouter Bos beschikbaar is om die te begeleiden. Want voor dit soort werk hebben we de beste persoon uit ons midden nodig. En die beste persoon is Wouter Bos. Met zijn kennis, ervaring en denkracht is hij degene die, samen met Henk Kamp, de gesprekken in goede banen kan leiden. Ik was gister verheugd om de man die mij ooit naar Den Haag haalde, die me leerde wat er te leren was over politiek, weer terug te zien op het Binnenhof. Ik heb zin in de samenwerking in de komende periode.

Beste mensen,

De gesprekken tot nu toe – formeel en informeel – geven mij veel vertrouwen in dat dit onderzoek onder leiding van deze informateurs kan leiden tot een stabiel kabinet waarmee Nederland uiteindelijk – er wachten nog lastige jaren - sterker en socialer de moeilijke periode achter zich kan laten en een mooie toekomst tegemoet gaat.

Want wat wij tijdens de campagne in het klein hebben gedaan, kan Nederland in het groot: door samen de schouders eronder te zetten het onmogelijk geachte bereiken.

Velen van u zullen zich wellicht afvragen: hoe ziet dat akkoord er dan uit? Zoals ik tijdens het slotdebat van de campagne al tegen Mevrouw van Lieshout zei en wat ik donderdag in het Kamerdebat heb herhaald: in Nederland zijn garanties op specifieke maatregelen vooraf niet te geven.

Om twee redenen. Omdat wij een coalitieland zijn waarin compromissen gesloten moeten worden. Maar ook omdat niemand precies weet wat er de komende weken, maanden of jaren nog gebeurt. Welke wending de Eurocrisis nog zal nemen. Een regeerakkoord zal dus flinke compromissen en concessies bevatten. Compromissen met een partij die op veel punten anders denkt over de samenleving dan wij. En concessies aan een harde realiteit van economische crisis die offers zal vragen van ons allemaal. Net als mevrouw van Lieshout krijgt u geen garanties over specifieke maatregelen die wel of niet in een akkoord zullen staan.

Maar ik garandeer u wel het volgende: ik zal altijd zal vasthouden aan mijn kompas. Eerlijk delen, en vooruitgang mogelijk maken. Wat er ook gebeurt, wij zullen er altijd voor zorgen dat de rekening niet terecht komt bij hen die het al zwaar hebben. En we zullen altijd blijven investeren in vooruitgang: in onderwijs, innovatie in duurzame technologie, Dat kompas geldt voor mij als het onwrikbare hart van de sociaaldemocratie. En met dat kompas gaan wij met vertrouwen de volgende fase in.

Dank u wel.